

บันทึก

เรื่อง การตีความคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน
สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘
(กรณีการแต่งตั้งกรรมการและการบรรจุพนักงานในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
ประยุกต์แห่งประเทศไทย)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สร.๐๒๐๓/๓๑๙๒ ลง
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้พิจารณาให้ความเห็น
ตามความประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติว่า การแต่งตั้งกรรมการและการบรรจุ
พนักงานในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้
พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
และผู้แทนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทยแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๕^๑ แห่ง
พระราชบัญญัติสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๖ สถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทยนอกจากจะมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการ
วิจัยค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์แล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การ
จัดให้มีบริการขึ้นเป็นส่วนกลางเพื่อทำการทดสอบและตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งในการ
จัดบริการดังกล่าว มาตรา ๘^๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้เองได้ให้อำนาจแก่สถาบันฯ ที่จะเรียกเก็บ
ค่าธรรมเนียมจากบริการนั้นด้วย ดังนั้น เมื่อตามข้อเท็จจริงที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการวิจัย

^๑ มาตรา ๕ ให้จัดตั้งสถาบันขึ้นตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “สถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ริเริ่ม จัดดำเนินการ ส่งเสริม และสนับสนุนการวิจัย และการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์
ประยุกต์อันเกี่ยวกับหรือเพื่อเป็นการส่งเสริมกิจการงานพัฒนาประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ อุตสาหกรรม และ
การบริหารงานต่าง ๆ ของราชอาณาจักร รวมทั้งการอนามัยและสวัสดิการของประชาชนชาวไทย ตลอดจนการ
ส่งเสริมการนำผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศ

(๒) ฝึกอบรมนักวิจัยวิทยาศาสตร์ และ

(๓) จัดให้มีบริการขึ้นเป็นส่วนกลางเพื่อทำการทดสอบและตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์

^๒ มาตรา ๘ รายได้ของสถาบันมีดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินทุนอุดหนุนจากแหล่งอื่น ๆ และเงินที่มีผู้อุทิศ

(๒) ค่าธรรมเนียมที่สถาบันได้รับจากการค้นคว้า การทดสอบ การตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์
หรือจากบริการอื่น ๆ

(๓) ดอกเบี้ย และผลประโยชน์อย่างอื่นจากการลงทุน

แห่งชาติและผู้แทนสถาบันฯ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมปรากฏว่า สถาบันฯ ได้รับทำการวิจัยให้แก่เอกชนทั่วไป โดยได้รับคำตอบแทนจากการให้บริการวิจัยวิทยาศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งเป็นรายได้ที่สถาบันฯ ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนมากปรากฏตามข้อเท็จจริงที่ผู้แทนสถาบันฯ ซึ่งแจ้งว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๗ สถาบันฯ มีรายได้หนึ่งล้านบาทเศษ แม้การให้บริการของสถาบันฯ จะไม่ใช่กิจการเพื่อการค้ากำไร แต่ถือได้ว่าเป็นกิจการที่เป็นธุรกิจอย่างหนึ่ง จึงเรียกไม่ได้ว่า สถาบันฯ มีวัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะเพื่อส่งเสริมการที่มีใช้ธุรกิจเท่านั้น กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒ จึงเห็นว่า เมื่อสถาบันฯ เป็นกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และไม่เข้าลักษณะข้อยกเว้นที่ว่าเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน

สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การแต่งตั้งกรรมการและการบรรจุพนักงานในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๑๘